

LO GERONÈS

DIARI NACIONALISTA

5 Cts.

Preus de subscripció

Girona, trimestre. 4'00 pessetas
mes. 1'30
Catalunya y demés regions, trimestre. 5'00
Països d' Unió postal. 9'00

ANY XV

Girona, dijous 9 de Juliol de 1908

NUM. 681

Anuncis y Remittits

A PREUS CONVENCIONALS

Publiquinse o no, no s' tornan els originals:
Del treball firmat ne son responsables sos autors

0.5

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: CIUTADANS NUM. 11 BAIXOS

LA PREVISIO PECUARIA

Societat de vacunació y segurs ***
*** de vida del bestiar porquí

Quintana, Alemany, Llobet y Comp.^a (Stat. en Cta.)

Domiciliada a GIRONA

Plassa Bell-lloch, 2

Sastreria d' Agustí Gallostra

Trajos exclussivament a mida

Gran varietat en gèneros de totes classes

★ ★ Besadò, 2-Girona ★ ★

FRANCESCH BACH CALDERER

14. PLASSA DEL MERCADAL, 14

Especialitat en aparatos de gás acetilè,
bombes, canyerías de vapor y aigua

Els barrets més baratos se

venen a càla **RAIMONDA CREUJER**

TRAJOS DE DRIL A 15 PESSETAS
Y PERA NENS DESDE 3 ID.

Rambla de la Llibertat, 29.-GIRONA * Telèfon núm. 220

Kiosc de refrescos de MIQUEL MONTAÑA

Refrescos de totes classes

Aygua picant y nissos

alta un

Aprenent

la impremta d' aquest diari.

SANTORAL

SANT DEL DÍA.—Santa Zenón.
QUARANTA HORES.—En l' Igle-
sia de Sant Joseph.

PAMPLINES

En Moret ha deixat entendre que ovirava no se quant's perills pera la unitat espanyola en lo de les mancomunitats de que's parla en el projecte d'administració local.

Pamplines! Els perills que veu en Moret son uns altres. Ab aquest papu ja no s'enganya a ningú, a menys de que tinga encara molia llana al clatell o que li convinga deixar-se enganyar.

De les mancomunitats al reconeixement de les regions hi ha encara una gran distancia, com hi es entre'l projecte d'administració local y'l programa del Tivoli, y com hi es entre'l programa del Tivoli y les Bases de Manresa; y ni'l reconeixement de les Regions, ni'l programa del Tivoli, ni les Bases de Manresa, afecten per res a l'unitat espanyola, ni son pera ella cap perill, ans bé la pressuposen y reconeixen.

Els perills que ovira el senyor Moret no son pera la unitat espanyola, sinó pera altres coses que al senyor Moret y als seus corifeus els hi arriben més endins, donchs afecten l'urpropia existencia política.

De lo que's tracta, en soma, es de l'organización de l'Estat, de majors o menors facultats de l'Estat, y no de l'unitat espanyola, que ha soferit la pobreta a mans del senyor Moret y dels polítics que com ell pensen y obren, tan cruentes amputacions. Y'l senyor Moret, y altres que com ell han governat, y en cap altre país del món haurien sigut may més res després dels desastres colonials, se creu encara esser un estadista y té l'afany de governar, y fins es possible que governi per desgracia d'Espanya.

Lo que cou al senyor Moret es l'ovirar de lluny que quan torni a esser poder podrà trovar-se en el cas de no poguer fer lo que li dongui la reyal gana, y de que no poguentho fer el seu partit se desfassi com un bolado ab aigua.

Aquest perill real y positiu es el que espanta al senyor Moret y el que li fa veure'l pervindre negre. Sense jo, sense'l meu partit pensa en Moret, què sera d'Espanya! Y l'home's confessa y l'home diu en plè Parlament que sense poder fer regidors, alcaldes y diputats provincials als seus amichs, no hi hà partit lliberal possible, no hi hà torn pacífich possible en la governació de l'Estat, y com, als seus ulls, això consisteix Espanya, no hi hà Espanya possible y tot se n'amirà a canpistraus.

Lo que pot la passió y lo que pot la vanitat incommensurable!

Y vegi'l senyor Moret; si Espanya's trobés lliure de que ell y els

que l'impusen y li fan el joch poguessen esser poder, respiraria fort y caminaria ab dalè per la via de la seva regeneració: que Espanya ja no pot aguantar més, ja n'està fastigujada de farses y de ficcions, ja's creu de major edat pera governarse lliurement a si mateixa, sense la tutela de prohoms y dels partits que l'exploren y la xuquen viva, dels prohoms y dels partits culpables de les seves desgracies y de la seva decadencia.

Quan els espanyols estiguin lliures, quan els ajuntaments siguin lliures, quan les regions siguin lliures, quan no hi hagi partits liberals ni conservadors que's dediquin per la seva conveniencia propia a posar obstacles a n'aquelles llibertats, llavors Espanya tornarà a esser gran y forta y respectada.

No ho será mentres continués essent el patrimoni de les oligarquies que la governen.

Y.

Ex cathedra

DE LA REALITAT

En un carrer estret y solitari y en una botiga d'aquest mateix, de vora un carreró més estret, més solitari y més brut, en quin s'hi oviren petites colines de residuus domèstichs construïdes per xamoses serventes, hi trovo cada nit, quan dirigeixo mos passos torts vers la cambra del repòs, ab gran estrepitós grinyolament de sabates, una jova parella irreconada a una porta mitg oberta, que si un no la sabés podria donar un surt agre-dols. Quan passa algú que's descobreix paren d'enraonar y miren al vianant impertinent, destorbador. Devogades fan com qui's despedeixen però s'hi reenganxen.

Avuy quan he passat pel quotidià carrer, també he trovat a la jova parella, que s'estaven despedint agafats de mans, molt junts, ab mirada devota, y al fregarse nostres vestits—he passat a poch a poch, com qui va abstrè—he sentit escapar, dels llavis femenils, silenciosament, un eròtich, un foll sí...

L'he ben interpretat, aquest sí, per l'experiencia que'n servo dels que'm pronunciava la primera falsa aimia y a l'evocar la melangia de l'ingratitude m'ha sobtat l'esverament, d'uns gats que s'afanyaven en devorar una de les colines de residuus domèstichs existents en el carreró més estret, més solitari y més brut de vora la botiga idillica.

DOCTOR

Projecte aprovat

per l'Academia de Jurisprudencia y Llegislació de Barcelona en el curs de 1908 pera portar a cap la redempció dels censos enfitèutichs.

Art. primer. Els censos enfitèutichs establerts a perpetuitat, son redimibles a voluntat del enfitèuta encara que s'hagués pactat explicitament la irredimibilitat. Si en algún contracte de cens enfitèutich figurés tal pacte, sa eficacia durará seixanta anys desde la publicació d' aquesta lley. Podrán, no obstant, pactarse de irredimibles els censos enfitèutichs, respecte d' aquells bens de que no pugui disposar lliurement l'establit, però 's convertirán en redimibles seixanta anys després que aquells hagin adquirit el caràcter de lliures.

Art. segon. Pera redimir la pensió el enfitèuta entregarà al senyor directe la cantitat que'n resulti capitalisant altres per cent la pensió estipulada sense descompte per contribució ni altres impostos. Quan la pensió no consisteix en metàlich, se determinarà son valor pel promitj anyal que hagin tingut els fruits o coses en que consisteix durant el anys últims. Si la pensió consisteix en prestacions sense valor metàlich no's tindrà en compte en la redempció.

Art. tercer. Quan existeix un ovaris dominis o senyors mitjants de u rà també abonar el enfitèuta a cada un d' ells la cantitat que importi la capitalisació al mateix tipu de la pensió que li correspongui previa deducció de la «corresponsió» a que estigui afecta.

Art. quart. La redempció del laudemí y demés drets dominicals se verificará per la entrega de la cantitat que importi un laudemí íntegre al deu per cent en les finques que radiquin en el territori de Barcelona y son «hort y vinya».

En el reste de Catalunya deurà entregarse la cantitat que resulti de dos laudemis íntegres calculada al dos per cent. Pera fixar el valor del laudemí se deduirá previament el de la pensió que hagi de pagarse sense cap deducció per rahó de contribució ni altre impost.

Art. quint. Si les parts no estiguessin conformes al estimar el valor de la finca nomenarán un pericada un y aquets un tercer en cas de discordia, que fixarà definitivament aquell.

Art. sisé. L' import de la reducció del laudemí y demés drets dominicals se distribuirá entre 'ls dominis en la proporció que disposa la lley respectiva pera 'ls casos de percepció del laudemí en les enagenacions.

GRAN CASA EDITORIAL DE MUSICA

Sobrequés & Reitzg.-Girona

Diposit dels afamats PIANOS y ARMONIUMS

ORTIZ & CUSÓ

② Ventas al comptat, a pllassos, lloguers ② Representació exclusiva de la COMPANIA FRANCESA DEL GRAMOPHONE ②

② MÚSICA, PIANOS E INSTRUMENTS ②

Art. seté. La redempció del cens enfitèutic solament podrà virificar-se en sa totalitat, això és, conjuntament la pensió i el laudemí.

Art. octau. Si'l cens enfitèutic comprén varies finques y 's vol redimir tan sols a una o varies, se practicarà la divisió del cens al objecte de poguer portar a cap la redempció.

Art. nové. També se practicarà la divisió quan sigui forçós liquidar la càrrega censual que existeixi sobre una o varies finques afectades a un mateix cens.

Art. 10. La divisió prescrita en els articles anteriors se practicarà prenent per base la extensió de les finques entre les que s' hagi de distribuir o dividir el cens, adjudicantse a cada una el gravament censual proporcional a sa respectiva cabuda.

Art. 11. Els gastos que ocasioni la redempció voluntaria serà de compte del que la solliciti.

Art. 12. Pera repartir el preu en els casos d'enagenació de la finca per causa d'utilitat pública s' estarà a lo disposat en els articles según, tercer, quart y sisé, sense que per tal enagenació se devengui més que un laudemí.

Art. 13. Les disposicions de la present lley s' aplicaran en defecte de regies existents en les escriptures d'establiment pera determinar la redempció del cens o del domini o d'abdós.

Art. 14. Les qüestions que sorguin de l'aplicació d'aquesta lley se resoldran pels tràmits establerts pera 'ls incidents.

Barcelona 3 de Juliol de 1908.

Concurs de Sardanistes

que tindrà lloch en la vila de Vendrell a les 5 de la tarde del dia 26 de Juliol del present any 1908.

Bases del Concurs de Lluhiment

1. Se concediran tres premis: un primer de 150 pessetes, un segon de 50 pessetes y un tercer de 25 pessetes.

2. Les colles hauran d'esser formades al menys per sis balladors y fins a dotze com a màxim, recomanantse, d'esser possible, se formin colles d'abdós sexes, puig que en igualtat de mèrit, se tindrà en compte aquesta circumstancia.

3. Tindran de ballarse y repartirse a la usansa empordanesa, això es, comensant y acabant a l'esquerra.

4. En cas de no haverhi cap colla que se fassi mereixedora dels primers premis,

el Jurat tindrà 'l dret de repartirlos en la forma que cregui més justa.

5. El fallo del Jurat serà inapelable.

6. Les colles inscriptes ballaran totes a l'hora o per seccions, segons ho determini el Jurat, tres sardanes inèdites, escrites exprofés pera aquesta festivitat.

7. L'inscripció de les colles pot ferse fins el dia 24 de Juliol inclusiu, dirigintse a la Secretaria de l'Ajuntament d'aquesta vila, expresant el nom de la colla, localitat a que pertany, nom y cognom del cap-collia y nombre y sexe dels individus que la formin.

8. Se destina un premi extraordinari de 50 pessetes a les colles de Vendrell que prenent part en el concurs, renunciïn per avant a l'obcció dels premis ordinaris.

Bases del Concurs infantil

El concurs infantil se regirà per les mateixes bases anteriors, diferenciantse en que:

A. Les colles tindran que esser formades per nens o nens y nenes de dotze anys, com a màxim.

B. Les colles inscriptes ballaran la sardana Juguinejant, del mestre compositor J. Serra.

C. S'adjudicaran dos premis que consistiran ab un jueget per cada nen que formi part de la colla premiada.

Notes. Se tindran en compte en la formació de les colles la regularitat estètica d'estatures dels balladors.

Referent a la manera de ballar (plana o puntejada) el Jurat admetrà totes les formes, mentres la seva realisació no produexi l'impressió d'un esforç penós o d'una ridícula exageració de moviments.

Pera passar del ball pla al puntejat, les colles deuran tenir molt en compte el caracter de la música (planivol o alegre) dels diferents passatges de les sardanes.

FORMARÁN EL JURAT:

En Joseph Coll (de Tarragona); en Antòn Martorell (de Vilafranca); en Miquel Costa (de Vendrell); en Francesch de A. Font, en Francesch Pujol y en J. Sanxo Farrerons (de Barcelona).

Les sardanes inèdites que s'estrenaran en el Concurs, seran originals de nostres compatrietes els eminents compositors y concertistas de violoncello y piano, respectivament En Pau Casals y En Benvingut Socías, haventse ofert també a escriuren els celebrats compositors En Francesch de A. Font, de Barcelona, y En Francesch de P. Bové.

Advertencia

Els nostres antichs abonats y els nous subscriptors de LO GERONÈS que desitgin rebre 'l diari en els llochs d'estiueig que vagin, no tenen més que avisarho a l'Administrador.

La ciutat d'Ampuries

La ciutat d'Ampuries, poch a poch torna a veure la llum del sol: dormida, sobre quasi tota ella el domina la vinya, els terrassans al llaurar, se trobaven ab un objecte dur que no deixava passar enllà l'ardaa: era una pedra de sepulcre, una paret, una testa hermosíssima d'una noya dn divuyt anys, com aquella que 's va exposar a Barcelona a casa 'n Parés y es avuy dia propietat del senyor Güell. Y aixís, quan llauraven surfien a sobre, anells, collars, brassalets, tot hermosíssim, propietat de la rica Ampurie. Y dich Ampuries perquè la paraula *Emporium* sola, ja significa riquesa, aixís dihemporium de les arts, de les ciencies, frase qu' ha passat al llenguatge corrent, per designar que tal o cual vila o ciutat es o era riquíssima en les arts o en les ciencies.

La ciutat d'Ampurias, admirablement situada, era com un niu de fadas; recalsada sobre una gran cala s'extenia per el pla al abrich de la tramontana: vey una extensió considerable de mar, tot el golf de Rosas que dominava com una gran sultana, y per la situació privilegiada en que 's trobava havia de tenir passeigs y jardins hermosíssims. Però lo més hermós son les postes de sol vistes desde Ampurias; els Pyreines cap al tart, semblan d'una tonalitat de foch, tonalitat de foch que s'irisa en el mar ab un cel clar, blanc esplendit... Sembla una gran pila encesa en una gran forn. Això m'ha fet pensar si els empurians d'aquelles montanyes ne dirien Pyreinei de pur qu' en grech vol dir foch, montanyes potser de foch... Per els obgetes trovats de l'aatiga *Empurion* ademés de les tumbes descobertes, estatuas y obgetes hi ha el quadre del sacrifici d'Ifigenia: per lo que son valor artístich y pecuniari qu' es enorme, d'esmentar quadre tot encastat de pedretas de diferent color que donan el tot del dibuix, havia de ser fet per un habilitíssim artista per ser un plafó de saló, alló potser era en el centro, faltant els dibuixes de lo demés, aixís ooinan arqueòlechs estrangers inteligents en la materia. Per aquí hem de venir a suposar lo hermosa que havia de esser Ampurias; palaus ab columnes de marbre, piscinas, grans fonts, y ens revelan també la riquesa de les sevas dames els petits y curiós obgetes de tocador que s'han trovat, de dues cares per tenir ab una taula al costat del llit, de mil obgetes treballats ab moltíssima trassa y primor.

La coqueteria femenina no es d'avuy sinó que les dames ampuritanes en sabian d'adornarse potser més que les dames d'avuy dia: se posaven una pasta de llet y farina al anarsen al llit y al matí següent se rentaven molt cuidadosament la cara ab

aygua calenta y llet lo que donava al cutis una tonalitat rosada y fina: això ens ho explica Dezobry en l'obra *Rome au siècle d'Auguste* y diu que aquest procediment las dames romanes l'havian copiat de les gregas.

Si'ls elegants d'Ampuries vegessin als elegants del nostre temps se quedarian parats: allavors era de bon to aixecarse a punta d'alba: al sortir l'amo de la habitació de la casa, rebia familia, paren y amiche que volguessin donarli aquesta prova d'afecte: la matinada era allavors encisadora: una remor elegant se veyia per tots els carrers: els esclaus en lliteres portaven a les dames a casa l'amiga, les pantinadoras corrian qu' encara fosquejava y les amigues eran rebudes ab mostiras de gran alegría per les altras amigues. Algunes agulles descobertes últimament a Ampurias demostran la pentinadora quinus es curiós: la pentinadora era esclava: per pentinar a la senyora anava escotada: si a la senyora no li hi agradava lo treball de la pentinadora. ho manifestava senzillament punxant la part d'escot de la pentinadora y una gota de sanch era la senyal de desagrado de la senyora.

La ciutat d'Ampurias poch a poch torna a veure la llum del sol: es d'esperar que la direcció del senyor Puig y Cadafalch del Museo de Barcelona y del doctor don Manel Cazorro del Museo de Girona, 'ns prepararan altres sorpreses.

F. BOSCH ARMET

Publicacions

L'Escena Catalana.—Números 91 y 92. Publica variat y escullert text y el follet quint del drama en tres actes d'en S. Pitarra *La Banda de Bastardia*.

El Poble Català.—Publica articles d'actualitat y demes trevalls.

La Veu de Catalunya.—Trevalls polítichs y altres d'interés.

Scherzando...—Publica variats y escullerts treballs y un grabat del coro d'aquesta ciutat *Unión y Concordia*, junt ab dos pàgines de música del *Ave Verum*, motet a quatre veus, música d'en J. y Oms.

Com tots els publicats es molt interessant.

Revista del Centre Excursionista de Catalunya.—A n'aquesta entitat fem avinent que no sabem el perquè d'haver deixat de rebre el cambi de dita revista.

LLIBRES & REVISTES (*)

Escenes de la Terra, per Frederic Vidal y Ferrer, aquest es el títol la ab qu' ens ha obsequiat l'auobreta que forma un bonich volent en 8.º y en rústega de unes 200 pessetes.

Dit llibre ha sigut editat a l'acditada tipografia d'en Marián Gal, qual nom d'aquest establiment estalvia de ferli cap classe de llorça.

COMARCAL

Animada fou la festa majorra aquest any, gracies a la benevolencia dels ciutadans d'aquesta barrada que no van escatimar els esforços ni la butxaca.

L'orquestra La Vella amenisará festa ab un hermós repertori, digde tenirse en compte. Tant en típiques sardanes com en els concerts y balls de nit, estigué afinadísima.

L'aplech de forasters fou abundant.

La setmana passada contraguétrimoni la simpática y amable nyoreta Marina Morató ab l'eleg y intelgent jove en Lluís Suguet. Bona lluna de mel.

Tribuna

L'Audiencia no te senyalament per demà.

Nostre Joll

A fi de que els nous subscriptors de LO GERONÈS tingan complet la novele que en forma de follet biam comensat a publicar, la mensarém novament en forma quaderable. Desde la setmana trant, donchs, publicarém la primtraducció a Espanya de la sensacional novele del notable escripte francès PAU BOURGET

UN DIVORC

Obra que ademés del seu valor lerari, crida l'atenció per la interessant lèssi que planteja.

(*) En aquesta secció donem compte dels llibres y revistes que remetin a nostre Redacció, fentse pública de les que s'envien per duplicat.

LO GERONÈS

DIARI NACIONALISTA

Redacció y Administració:

Ciudadans, núm. 11, baixos

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Girona, trimestre	4 pessetes	Catalunya y demés regions, trimestre	5 pessetes
Id. mes	1'50 id.	Paisos d'Unió postal	9 id.

SECCIO D'ANONCIS

Plana entera	16 pessetes	inserció
Mitja plana	9	" "
Quart de plana	5	" "
Octau de id.	3	" "
Quart de columna	0'60	id id
Mitja columna	1'00	id id
Columna	1'75	id id

ESQUELES

Plana entera	50 pessetes
Mitja plana	39 id.
Quart de plana	15 id.
S'admeten esqueles per la 1. ^a plana fins les 12	
8 del vespre y per la 2. ^a y 3. ^a fins les 10	

Imprempta J. Girbal

Ciudadans, 11.--GIRONA

Impresos comercials de totes classes © Recordatoris ©

Esqueles © Menús © Prospectes & &

© © CONFECCIÓ ESMERADA © © PREUS ECONÒMICS © ©